www.binnenstadsmanagement.org

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel

T +31 (0) 411 850 599
platform@binnenstadsmanagement.org

Aan de griffie van bij het Platform Binnenstadsmanagement aangesloten binnensteden

datum	uw schrijven	ons schrijven
21 maart 2022	-	P05241-jve

onderwerp	bijlagen
Agenda voor de binnenstad: investeer in uw binnenstad	Agenda Flyer

Geachte heer / mevrouw,

De gemeenteraadsverkiezingen zijn inmiddels achter de rug en ook in uw gemeente staat het samenstellen van een nieuwe coalitie en het schrijven van een coalitieprogramma nu centraal. De binnenstad verdient, vooral in deze tijd, een belangrijke positie in het coalitieprogramma voor de komende vier jaar. Het landelijke kennis- en netwerkplatform Platform Binnenstadsmanagement onderstreept dit belang en biedt u de ‘Agenda voor de binnenstad 2022 – 2026’ aan.

Deze agenda is ontwikkeld in samenwerking met onze leden (ruim 65 Nederlandse en enkele Vlaamse steden) en bevat de belangrijkste opgaven voor binnensteden voor de komende jaren. De agenda kan als inspiratiekader worden gebruikt voor het opstellen van het coalitieprogramma in uw gemeente. Wij vragen u dan ook om deze agenda te verspreiden onder de nieuwe gemeenteraadsleden en de formateur die aan de slag gaat met het samenstellen van de nieuwe coalitie.

Agenda voor de binnenstad: investeer in uw binnenstad
De binnenstad is van ongekende waarde voor uw gemeente. Niet alleen wordt er in de binnenstad gewerkt, gewoond en wordt er de vrije tijd besteed. De binnenstad vormt ook de locatie waar ontmoetingen plaatsvinden, zowel tussen bijvoorbeeld bewoners, bezoekers, ondernemers. De binnenstad is daarmee een bronpunt voor diverse sociale en economische activiteiten.

Om de kwaliteit van de binnenstad op niveau te houden en daarmee de waarden van de binnenstad te beschermen, is het van belang dat de binnenstad meebeweegt met de huidige trends en nieuwe initiatieven omarmt. De binnenstad verdient daarom een belangrijke plaats op de politieke agenda voor de komende jaren. Aandacht en investeringen zijn nodig om de binnenstad door deze transitie te begeleiden en de binnenstad te versterken.

platform binnenstadsmanagement

www.binnenstadsmanagement.org

Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel

T +31 (0) 411 850 599
platform@binnenstadsmanagement.org

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 heeft het Platform Binnenstadsmanagement, op verzoek van en in samenwerking met de leden, de 'Agenda voor de Binnenstad 2022 – 2026' ontwikkeld. Hierin zijn de belangrijkste opgaven voor de binnenstad beschreven, onderverdeeld in vijf thema's:

1) Functieverbreding
2) Samenwerking
3) Openbare ruimte
4) Identiteit
5) Digitalisering

Deze agenda dient als inspiratiekader voor gemeenteraadsleden en biedt input voor het opstellen van het coalitieprogramma voor de komende periode. De agenda is een algemeen programma en vraagt om een vertaling naar de eigen binnenstad.

Wie is het Platform Binnenstadsmanagement?
Als gemeente bent u aangesloten bij het Platform Binnenstadsmanagement. Het Platform Binnenstadsmanagement, opgericht in 1995, is een netwerkorganisatie van ruim 65 Nederlandse en enkele Vlaamse binnensteden. Wij rekenen het complexe DNA van de totale binnenstad tot ons vakgebied. Met behulp van het uitvoeren van onderzoek en het organiseren van kennis- en netwerkbijeenkomsten zetten wij in op de ontwikkeling en verspreiding van kennis die helpt bij de bevordering van de vitaliteit van de binnensteden.

Wij hopen u voldoende inspiratie en kennis mee te geven om ook de komende periode de kwaliteit en vitaliteit van uw binnenstad te behouden en waar mogelijk te versterken. Bij eventuele vragen over het Platform Binnenstadsmanagement of de inhoud van de 'Agenda voor de Binnenstad' kunt u contact opnemen met het Platform Binnenstadsmanagement (platform@binnenstadsmanagement of 0411-850599).

Voorzitter Platform Binnenstadsmanagement

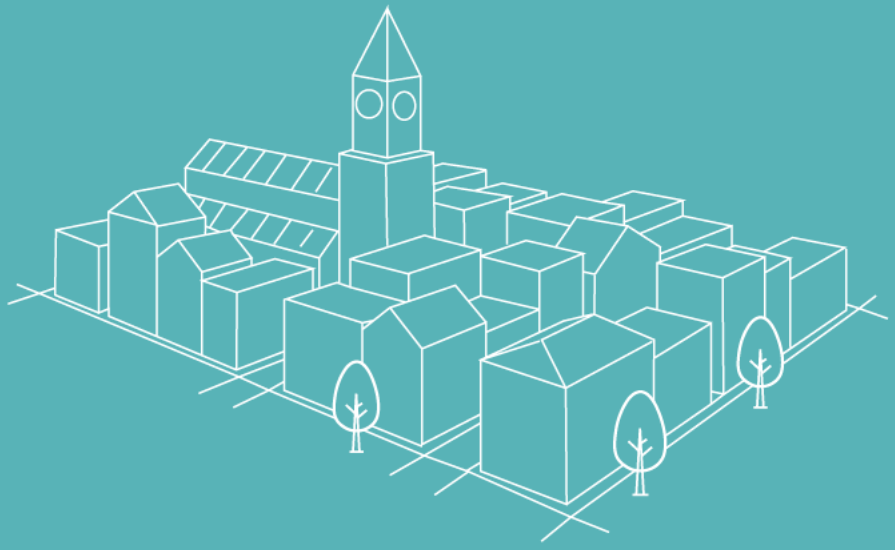

AGENDA VOOR DE BINNENSTAD

2022 - 2026

platform binnenstads management

De binnenstad is van ongekende waarde voor uw gemeente. Niet alleen wordt er in de binnenstad gewerkt, gewoond en wordt er de vrije tijd besteed. De binnenstad vormt ook de locatie waar ontmoetingen plaatsvinden, zowel tussen bewoners, bezoekers, ondernemers als anderen. De binnenstad is daarmee een bronpunt voor diverse sociale en economische activiteiten.

Binnenstad onder druk

De binnensteden van Nederland staan onder druk. Door onder andere de veranderende consumentenwensen en de groei van online winkelen neemt het aantal winkels in de binnenstad af en dreigt de hoeveelheid leegstand sterk toe te nemen. Om de kwaliteit van de binnenstad op niveau te houden en daarmee de waarden van de binnenstad te beschermen, is het van belang dat de binnenstad meebeweegt met de huidige trends en nieuwe initiatieven omarmt.
De binnenstad verdient daarom een belangrijke plaats op de politieke agenda voor de komende jaren. Aandacht en investeringen zijn nodig om de binnenstad door deze transitie te begeleiden en de binnenstad te versterken. Zo wordt een aantrekkelijk centrum voor uw inwoners, bezoekers en ondernemers behouden.

U heeft de touwtjes in handen

Uw gemeenteraadsfractie heeft een belangrijke rol in de begeleiding en sturing van de binnenstad in deze transitie. Uw inzet is nodig om de waarden van de binnenstad voor onder andere lokale ondernemers én inwoners te behouden. Vergeet daarom uw binnenstad niet tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Belangrijkste thema's en opgaven

Op basis van de input van onze leden, professionals uit de publieke en private sector die zich dagelijks bezig houden met de ontwikkelingen in de binnenstad, zijn de belangrijkste thema's en opgaven voor de binnenstad voor de komende jaren geselecteerd. Per thema zijn de belangrijkste opgaven voor de gemeenten beschreven. Deze agenda voor de binnenstad dient als inspiratiekader voor gemeenteraadsleden en biedt input voor het opstellen van het verkiezingsprogramma en coalitieprogramma. Het is een algemeen programma. De vertaling naar uw eigen binnenstad vraagt natuurlijk om maatwerk.

Belangrijkste opgave: flexibele opstelling

Om de kracht van de binnenstad te behouden en te versterken, gaat het allereerst om 'kansen pakken'. Flexbiliteit is daarbij van belang. De verrassende en vernieuwende concepten in de binnenstad passen namelijk niet binnen bestaand beleid en bestaande regelgeving. De belangrijkste opgave voor de gemeente is een gastvije benadering, waarbij gedacht wordt vanuit de gedachte: 'ja mits' in plaats van 'nee tenzij'.

Bestuur Platform Binnenstadsmanagement
Ad Dekkers
Felix Wigman
Hans Broekman
Stefan van Aarle

FUNCTIEVERBREDING

Wat is de opgave voor de binnenstad?

De rol van de binnenstad is de afgelopen jaren sterk veranderd. Waar voorheen winkelen de belangrijkste reden was om de binnenstad te bezoeken, zijn de bezoekredenen nu meer divers. De binnenstad wordt onder andere bezocht voor een bezoek aan een culturele instelling of de horeca, het volgen van onderwijs of om te werken. Hieruit blijkt dat de rol van de binnenstad de afgelopen jaren is veranderd en dat de binnenstad een grotere diversiteit aan functies kent. Door de groei van internetwinkelen en veranderende consumentenwensen zal de dominante rol van winkels in de binnenstad de komende jaren steeds verder afnemen. Een meer diverse functiemix, waarbij ruimte is voor onder andere wonen, onderwijs, werken, vrijetijdsbesteding en verblijven, komt hiervoor in de plaats.

Om deze transitie succesvol door te maken, wordt actief ingezet op transformatie van de bestaande binnenstad. Het algemeen streven is om publieksgerichte functies zoveel mogelijk te clusteren in een compact centrum (kernwinkelgebied), waardoor de consument alle voorzieningen binnen handbereik heeft en combinatiebezoek wordt gestimuleerd. De ring om het kernwinkelgebied heen biedt meer ruimte voor niet-publieksgerichte functies, bijvoorbeeld werklocaties en wonen.

Wat is hierin de belangrijkste opgave voor de gemeente en wat kunt u als gemeenteraadslid hierin betekenen?

1 Ontwikkelen van een gebiedsgerichte strategie voor de toekomstbestendige binnenstad

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in de binnenstad is het van belang dat uw gemeente beschikt over een actuele ruimtelijke strategie voor de binnenstad. Indien uw gemeente hierover nog niet beschikt, zet deze dan op de agenda en voteer de financiële ruimte om dit te bewerkstelligen. De strategie dient te bestaan uit de volgende twee hoofdonderdelen: 1. een heldere keuze op het gebied van doelgroepen: wat is je verzorgingsgebied en type klant waar de binnenstad zich op richt? Regionale afsftemming is daarbij essentieel. 2. Het in beeld brengen van het toekomstperspectief per straat of gedeelte van de straat. Zo moet uit de strategie blijken waar transformatie naar wonen mogelijk is en waar niet. De ruimtelijke strategie dient te worden opgesteld met alle partijen uit de binnenstad, waaronder ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en culturele organisaties, en uiteindelijk juridisch worden verankerd in het geldende bestemmingsplan. Met name de juridische verankering is van belang om gewenste initiatieven de ruimte te bieden en ongewenste ontwikkelingen te voorkomen.

2 Koppelen van postzegelplannen naar integrale gebiedsontwikkelingen

Gezien de druk op de beschikbare ruimte in de binnenstad zijn we genoodzaakt slimmere steden te bouwen. Steden waarin zowel ruimte is voor functies zoals wonen, winkelen en verblijven, maar ook aandacht is voor de opgaven vanuit klimaat en energie etc. Binnen de contouren van de binnenstad is de samenwerking tussen de verschillende partijen uit de binnenstad essentieel om te komen tot een slim gebruik van de ruimte. Wanneer er enkel oog is voor de mogelijkheden binnen één pand wordt transformatie geremd door allerlei beperkingen of worden bepaalde kansen gemist. Door inzicht te verkrijgen in de opgaven en programmeringen van omliggende panden kunnen ambities gecombineerd worden.
Als gemeenteraadslid besluit u uiteindelijk over de wijziging van het bestemmingsplan en de kaders voor een omgevingsvergunning en daarmee de mogelijkheden op het gebied van transformatie.
Bij de beoordeling van bestemmingsplanwijzigingen of de afgifte van omgevingsvergunningen is het essentieel om te kijken naar de verbindingen met de omgeving. Heeft de initiatiefnemer ook gekeken naar de aansluiting op de omgeving? Zijn de samenwerkingsmogelijkheden met de opgaven in omliggende panden verkend? De gemeente speelt hierin een belangrijke rol om partijen met elkaar te verbinden en uiteindelijk gezamenlijk een beter resultaat te bereiken. Pak die regierol als gemeente.

3 Stimuleren van transformatie

Om de transitie van de binnenstad daadwerkelijk in beweging te zetten, dient de visie voor de binnenstad te worden vertaald naar concrete projecten. Daarbij bevinden zich de grootste opgaven voor de binnenstad voornamelijk op privaat terrein, namelijk de transformatie van vastgoed. Gezien de druk op de markt is het niet altijd mogelijk om een haalbare businesscase te ontwikkelen, waarbij investeerders een gewenst rendement kunnen behalen. Om een beweging op gang te brengen en transformatie te stimuleren, heeft de lokale overheid diverse subsidiemogelijkheden tot haar beschikking. Aan de hand van bijvoorbeeld transformatiesubsidies kan een deel van de kosten voor de transformatie door de gemeente worden bekostigd. Als gemeenteraadslid heeft u de mogelijkheid om de gelden voor een dergelijke subsidie te reserveren en daarmee de stad in beweging te brengen. Een heldere visie als onderlegger voor deze subsidie is daarbij essentieel.
Vergeet daarbij ook niet om voldoende budget te reserveren voor het opzetten van een heldere communicatiestrategie. Ervaringen laten zien dat veel vastgoedeigenaren onvoldoende op de hoogte zijn van de subsidiemogelijkheden vanuit de gemeente, waardoor de financiële prikkels niet het gewenste resultaat teweeg brengen.

SAMENWERKING

Wat is de opgave voor de binnenstad?

De binnenstad vormt een complex geheel van verschillende functies, belangen en eigendommen. Om een ontwikkeling teweeg te brengen in de binnenstad is samenwerking noodzakelijk. Door de genoemde complexiteit kunnen partijen zelfstandig het gewenste resultaat niet bereiken. Om de kwaliteit van de binnenstad op niveau te houden, zal de samenwerking verder moeten professionaliseren. Dit betekent dat er niet langer sprake kan zijn van een vrijblijvende vorm van samenwerking. Elkaar informeren en belangen op elkaar afstemmen is niet meer voldoende. Samenwerken gaat over het gezamenlijk oppakken van concrete opgaven, het combineren van budgetten van verschillende partijen en het gezamenlijk tot uitvoering brengen van concrete projecten.

Deze samenwerking vraagt om een andere vorm van organisatiestructuur in de binnenstad. De huidige koepelorganisatie waarop alle partijen uit de binnenstad zijn aangesloten, wordt aangevuld met een meer projectgestuurde samenwerkingsvorm. Partijen met gezamenlijke belangen en ambities gaan daarbij een niet-vrijblijvende samenwerking met elkaar aan en zetten zich gezamenlijk in om de gestelde doelen te behalen. De koepelorganisatie zorgt ervoor dat deze projectorganisaties aan elkaar gekoppeld blijven, zodat alle projecten bijdragen aan de realisatie van de gezamenlijke stip op de horizon voor de binnenstad.

Wat is hierin de belangrijkste opgave voor de gemeente en wat kunt u als gemeenteraadslid hierin betekenen?

1 Belonen van samenwerking

De gemeente dient de samenwerking tussen de partijen in de binnenstad zoveel mogelijk te faciliteren. Het initiatief om samen te werken ligt echter bij de partijen uit de binnenstad zelf, zoals ondernemers, bewoners, culturele organisaties en vastgoedeigenaren. Alleen als deze partijen de meerwaarde van samenwerking inzien, zal de samenwerking daadwerkelijk van meerwaarde zijn. De gemeente kan hierin wel een duidelijke rol spelen door bijvoorbeeld samenwerking te ondersteunen (met inzet van gemeentelijke krachten en financien). Op deze manier wordt de drempel om samen te werken verlaagd en worden kansen benut.

2 Evalueer regelmatig de kwaliteit van de samenwerking

Doordat de samenwerking afhankelijk is van persoonlijke inzet transformeert de samenwerkingsvorm continu. Om de kwaliteit van de samenwerking op niveau te houden, is het van belang om de samenwerking ook regelmatig te evalueren. Zijn alle partijen

nog voldoende betrokken? Is de achterban van bestuursleden voldoende aangehaakt? Sluiten de competenties van bestuursleden en centrummanager(s) voldoende aan bij de vraagstukken die op dat moment leven in de binnenstad? Door als gemeenteraadslid deze kritische vragen te stellen en regelmatig contact te onderhouden met de partijen uit de binnenstad, houden we elkaar scherp en blijft de samenwerking optimaal functioneren. Minimaal eens per vier jaar een kritische, onafhankelijke evaluatie van de organisatiestructuur in de binnenstad is essentieel. Door regelmatig de organisatie te evalueren, worden tevens mogelijkheden gecreëerd om samenwerkingen tussen partijen te ontwikkelen en eventueel ook te herzien indien blijkt dat de gekozen organisatievorm niet optimaal werkt.

3 Stimuleren van fondsvorming

De gemeente kan een belangrijke rol spelen bij het opzetten van fondsen ten behoeve van de financiering van gezamenlijke projecten. Met name stedelijke herontwikkelingsopgaven met onvoldoende rendement vragen om een alternatieve benadering. Middels de oprichting van een gezamenlijk fonds wordt er gezamenlijk geïnvesteerd in bijvoorbeeld de herontwikkeling van een gedeelte van de binnenstad. Op termijn vloeien de financiële middelen weer terug, waardoor deze middelen opnieuw inzetbaar zijn. De gemeente kan de ontwikkeling van een fonds stimuleren en hier tevens een bijdrage aan doen om op die manier een ontwikkeling teweeg te brengen.

OPENBARE RUIMTE

Wat is de opgave voor de binnenstad?

De druk op de openbare ruimte in de binnenstad is groot. Terrassen, verkeer, parkeren, laden/lossen, evenementen, groen en speelvoorzieningen hebben allemaal een plaats nodig in de openbare ruimte. Door de groeiende diversiteit aan functies in de binnenstad en de groeiende noodzaak om invulling te geven aan verschillende maatschappelijke opgaven, zoals de verandering van het klimaat en de woningnood, zal de druk op de openbare ruimte in de binnenstad de komende jaren alleen maar groter worden. Dit betekent dat we slimmer om moeten gaan met de beschikbare ruimte en moeten zoeken naar multifunctionele oplossingen.

Binnen de openbare ruimte is er een groeiende aandacht voor mobiliteit. In veel binnensteden wordt de overstap gemaakt naar een autoluwe binnenstad, waardoor meer aandacht is voor het langzame verkeer (fietser en wandelaar) en het openbaar vervoer.

Wat is hierin de belangrijkste opgave voor de gemeente en wat kunt u als gemeenteraadslid hierin betekenen?

1 Ontwikkelen van een integrale visie op het gebruik van de openbare ruimte in de binnenstad

Naast een visie voor invulling van de gebouwde omgeving, is het ontwikkelen van een heldere strategie voor de openbare ruimte essentieel. Waar is er ruimte voor terrassen en waar kun je rustig op een bankje zitten? Waar vindt wekelijks de warenmarkt plaats en waar is er ruimte voor de jaarlijkse kermis in de binnenstad? Hoe kunnen we de binnenstad vergroenen en tegelijkertijd de bereikbaarheid verbeteren? Hoe verankeren we de identiteit van de stad in de openbare ruimte? Door op een integrale manier naar de binnenstad te kijken, komen alle thema's, belangen en tevens spanningsvelden aan bod: van de dynamiek van evenementen tot de behoefte aan stilte en rust in de binnenstad. Om sturing te kunnen geven aan de gewenste ontwikkelingen in de openbare ruimte is het van belang dat uw gemeente beschikt over een actuele visie op de openbare ruimte. Indien uw gemeente hier nog niet over beschikt, zet deze dan op de agenda en reserveer de financiële ruimte om dit te bewerkstelligen. Op deze manier kan op een integrale wijze worden nagedacht over de implementatie van opgaven, gerelateerd aan het klimaat, identiteit, duurzaamheid, gezondheid, mobiliteit etc.

2 De openbare ruimte als visitekaartje van de stad

De consument is op zoek naar uniciteit en wil graag verrast worden. De openbare ruimte leent zich bij uitstek om de consument die verrassing te bieden. Een aantrekkelijke openbare ruimte, waarbij aandacht is voor onder andere ontmoeting, beleving, spelen/sporten, maakt dat bezoekers en bewoners er graag willen verblijven. Ondernemen in een binnenstad met een aantrekkelijke openbare ruimte heeft dan ook voor ondernemers vele voordelen. Bovendien fungeert de herinrichting van de openbare ruimte vaak als vliegwiel om andere investeringen in de binnenstad te stimuleren, zoals een kwaliteitsverbetering van gevels die grenzen aan de openbare ruimte. Het investeren in een aantrekkelijke openbare ruimte is kostbaar en vraagt een goede voorbereiding, maar is een van de meest doeltreffende manieren om te investeren in de opwaardering van de totale binnenstad. Het tijdig agenderen en het reserveren van financiële ruimte voor de herinrichting van de openbare ruimte is dan ook een belangrijke opgave voor de gemeenteraad om daarmee de binnenstad om te vormen naar een aantrekkelijke plek om te ondernemen, verblijven, wonen en winkelen. Denk daarbij ook na over de profilering van de verschillende deelgebieden en identiteit en de manier waarop dit vertaald kan worden naar de inrichting van de openbare ruimte. De openbare ruimte is een belangrijke schakel in het onderscheidend vermogen van de binnenstad. Vergeet dan ook het beheer van de nieuwe openbare ruimte niet. Op deze manier blijft de binnenstad te allen tijde aantrekkelijk.

Creëer experimenteerruimte

3

Aanpassingen aan de openbare ruimte gaan vaak gepaard met grote bedragen. Het creëren van een aangename openbare ruimte in de binnenstad, waarbij alle verschillende belangen en opgaven een plaats krijgen, vormt een complexe opgave. Hoe zorg je ervoor dat de bereikbaarheid op orde blijft, terwijl bepaalde straten ontoegankelijk worden gemaakt voor auto's? Hoe creëer je een aangenaam verblijfsgebied met ruimte voor groen waar zowel de voetganger als de fietser zich thuis voelt? Daarom is het van belang om te experimenteren en ervaringen op te doen met diverse manieren om de openbare ruimte in te richten. Ontwerpen op papier of in 3D leveren vaak onvoldoende inzichten bij alle partijen. Het is van belang om de effecten, zowel positief als negatief, te ervaren in de praktijk en ervan te leren. Voorbeeld hiervan is de vergroening van de winkelstraat. Door een gedeelte van de winkelstraat in te vullen met divers en meer groen, kunnen ondernemers, vastgoedeigenaren en bezoekers ervaren wat de effecten zijn op onder andere de beleving, het klimaat, de uitstraling, de bereikbaarheid en de bevoorrading etc. Als gemeenteraadslid is het zaak om deze experimenteerruimte te creëren door financiële ruimte te bieden, maar ook ruimte om proefopstellingen uit te proberen. Accepteer dat je daarbij soms gemaakte beslissingen moet herzien en 'fouten' moet herstellen.

Wat is de opgave voor de binnenstad?

IDENTITEIT

Wat maakt jouw binnenstad anders dan de andere binnensteden? Het onderscheidende vermogen bepaalt voor een groot gedeelte of een consument voor jouw binnenstad kiest. Gezien het huidige consumentengedrag, waarbij de consument op zoek is naar beleving en vermaak, wordt het stevig en helder wegzetten van de unieke identiteit nog belangrijker. Het overbrengen van deze identiteit begint in de huiskamer (online profilering) tot het moment waarop de consument de parkeergarage, de bushalte, het station of met de fiets de binnenstad weer verlaat. Alle onderdelen van de binnenstad dienen de identiteit te ademen.

Wat is hierin de belangrijkste opgave voor de gemeente en wat kunt u als gemeenteraadslid hierin betekenen?

1 **Duidelijk profiel voor de binnenstad**

Het duiden van het onderscheidende vermogen van de binnenstad, oftewel het bepalen van het profiel, is essentieel binnen de concurrentie met andere verkooplocaties en -kanalen. Investeer dan ook in het opstellen van een heldere profielschets van de binnenstad, gestoeld op het DNA van de stad. Ontwikkel een kader, waarbinnen ondernemers en overige partijen hun eigen invulling kunnen geven aan het profiel.

(Digitale) customer journey

2 Laat regelmatig een customer journey uitvoeren naar het bezoek aan de binnenstad, zowel digitaal als fysiek. De belangrijkste vraag is hierbij: wordt de identiteit die door de partijen uit de binnenstad wordt uitgedragen ook zo ervaren door de consument? De customer journey vormt hiermee een aantrekkelijke methode om de strategie in relatie tot de identiteit van de binnenstad te evalueren, waarbij aandacht is voor de verschillende doelgroepen. Reserveer hierbij tijd en middelen om een 'mystery shopper' of onafhankelijke beoordelaar uit te nodigen. Hierna kunnen acties en opgaven worden aangescherpt.

Ga voor kwaliteit, niet voor kwantiteit

3 Het aantal evenementen in de binnenstad is de afgelopen jaren gegroeid. Evenementen leveren een belangrijke bijdrage aan de levendigheid in de binnenstad, mits heldere keuzen zijn gemaakt. Wees duidelijk over het type evenementen dat kan plaatsvinden in de binnenstad, maar jaag niet alle evenementen de binnenstad uit. Kies voor evenementen die aansluiten bij de identiteit van de binnenstad en daarmee de doelgroep van de binnenstad. Ook hierbij geldt dat de gemeenteraad een belangrijke rol heeft om dit onderwerp te agenderen en kaders vast te stellen voor evenementen.

Wat is de opgave voor de binnenstad?

DIGITALISERING

De consument bevindt zich steeds vaker online. Niet alleen om te winkelen, maar ook om zich te oriënteren op het beschikbare aanbod en het afwegen van de verschillende aankoop- en bezoekmogelijkheden. De mogelijkheden van digitalisering hoeven niet te worden gezien als bedreiging. Mits de inrichting en beschikbaarheid van informatie en services aansluiten bij de wensen van de consument, kunnen de online mogelijkheden worden ingezet als extra verkoopkanaal. Dit zorgt voor een positieve impuls voor de toekomstbestendigheid van de binnenstad. Op dit moment beschikken veel ondernemers niet of nauwelijks over de kennis van de werking van online winkelen en de manier waarop de consument online zoekt, waardoor webshops van ondernemers onvoldoende resultaat opleveren en ondernemers relatief sceptisch zijn over de mogelijkheden van online winkelen. Voor de gezamenlijke online profilering en de ontwikkeling van een online platform is de mate waarin de individuele ondernemers zijn gedigitaliseerd bepalend. Dit betekent het ontwerpen van een aantrekkelijke webshop waarbij alle producten digitaal verkrijgbaar zijn. Het koppelen van goed functionerende individuele webshops in één webshop (digitaal platform) maakt dat producten goed gevonden kunnen worden en het gezamenlijke platform van meerwaarde is. Het is dan ook essentieel om de komende jaren te investeren in de digitale infrastructuur van de binnenstad.

Wat is hierin de belangrijkste opgave voor de gemeente en wat kunt u als gemeenteraadslid hierin betekenen?

1 Investeer in digitale monitoring

Dagelijks wordt er door diverse partijen gewerkt en geïnvesteerd in de binnenstad. De uiteindelijke doelstelling van de investeringen en werkzaamheden is het versterken van de binnenstad: onder andere meer bezoekers, meer bestedingen, een positief gewaardeerde openbare ruimte en hoog veiligheidsgevoel. Om antwoord te kunnen geven op deze vraag is het van belang om de ontwikkelingen in de binnenstad te monitoren. Alleen op deze manier kan effectief sturing worden gegeven aan de ontwikkeling van de binnenstad. Aan de hand van monitoring kan namelijk bepaald worden of de investeringen bijdragen aan de geformuleerde doelstelling en of eventuele bijsturing noodzakelijk is. De gemeente heeft, in samenwerking met de partijen uit de binnenstad, een belangrijke rol om deze monitoring te bewerkstelligen. Door gezamenlijke inzet en financiële bijdrage kan de monitoringsopgave worden opgepakt. Wat uiteindelijk bijdraagt aan een efficiëntere inzet van middelen en uren.

2 Ondersteuning bij digitaliseren van bestaande ondernemers

Het succes van de digitale strategie van de binnenstad is afhankelijk van de digitalisering van de individuele ondernemers uit de binnenstad. Bovendien draagt een digitale verkoopstrategie bij aan de levensvatbaarheid van ondernemingen op termijn, doordat ondernemers ook op een andere manier inkomsten kunnen verzamelen.
De beschikbare kennis over en ervaring met digitalisering is niet bij iedere ondernemer voldoende aanwezig, waardoor deze ondernemers achterblijven. De kans op omzetverlies en verslechtering van het economisch functioneren nemen hierdoor toe. Door het aanreiken van kennis en het bieden van ondersteuning bij de digitalisering van bedrijven, kan iedere onderneming de kansen van het internet benutten en blijven deze ondernemingen langer behouden voor de binnenstad.
U als gemeenteraadslid kan ondernemers ondersteunen bij de digitalisering van de eigen onderneming door het aanstellen of inhuren van een adviseur 'digitalisering' die ondernemers helpt bij de digitalisering van het productenaanbod. Als uiteindelijk (een groot deel van) alle ondernemers beschikken over een eigen webshop kunnen deze webshops aan elkaar gekoppeld worden tot een gezamenlijk online platform. Door bijvoorbeeld alle digitale producten volgens dezelfde richtlijnen op te bouwen, is de koppeling van digitale producten op termijn mogelijk. Deze koppelingen geven een impuls aan de weerbaarheid van de binnenstad. Het is aan de gemeente om met name ondernemers te ondersteunen en de juiste voorwaarden te scheppen. Door dit samen te doen met de marktpartijen kunnen alle partijen uiteindelijk profiteren van de digitale koppelkansen die er ontstaan.

3 Probeer en experimenteer, maar sta niet stil

Op het gebied van digitalisering is nog veel onzeker. De mogelijkheden van het internet en de digitalisering zijn eindeloos, maar het is niet altijd duidelijk hoe een digitaliseringsproject het beste kan worden opgepakt en welke stappen benodigd zijn. Hierdoor kan halverwege het project worden geconstateerd dat er niet de juiste aanvliegroute is gekozen en dat andere investeringen noodzakelijk zijn. Dit maakt het echter niet onbelangrijk om te blijven investeren in de digitale strategie voor de binnenstad. Door te proberen en te experimenteren wordt kennis opgebouwd en worden er stappen gezet die uiteindelijk de binnenstad verder zullen brengen. Blijf daarom aandacht houden voor de digitale kant van de binnenstad.

platform binnenstads management

Gemeenteraadsverkiezingen 2022

De waarde van de binnenstad

De binnenstad is van ongekende waarde voor de gehele gemeente. Het is dan ook van belang om te blijven investeren in de kwaliteit en aantrekkingskracht van de binnenstad, voor haar bewoners, bezoekers, bedrijven, ondernemers, investeerders, vastgoedeigenaren en overige partners. Samen maken zij de binnenstad.

De binnenstad vormt een belangrijke ontmoetingsplek voor bewoners en bezoekers

Binnenstad als sociale ontmoetingsplek

De binnenstad heeft een belangrijke sociale functie voor de gehele gemeente en de omgeving. Door de aanwezigheid van diverse publieksgerichte functies (horeca, cultuur, winkels etc.) en clustering van activiteiten en voorzieningen heeft de binnenstad een aanzuigende werking op bezoekers. De binnenstad vormt daarmee een ontmoetingsplek voor personen: een locatie waar je zowel bekenden als onbekenden ontmoet en deelneemt aan activiteiten. Deze ontmoetings-functie is niet uit te drukken in getallen, maar is van ongekende waarde voor de totale maatschappij.

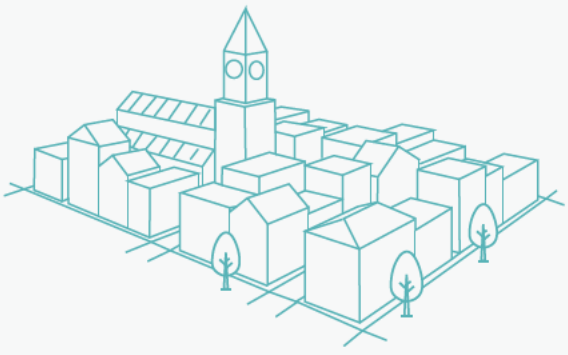

650.000 personen wonen in de 100 grootste binnensteden van Nederland

Binnenstad als woongebied

In de gemeenten van grote binnensteden woont gemiddeld 6,9% van de inwoners in de binnenstad. In de gemeenten van middelgrote binnensteden is dit 7,6% van de totale inwoners. De bevolkingsdichtheid ligt in de binnenstad hoger dan in de totale gemeente.

Bevolkingsdichtheid (aantal inwoners per hectare)

Gemiddelde grote binnenstad	Gemiddelde gemeente grote binnenstad	Gemiddelde middelgrote binnenstad	Gemiddelde gemeente middelgrote binnenstad	Nederland
86	20	49	16	4,2

160.000 bedrijven zijn gevestigd in de 100 grootste binnensteden van Nederland. Dit is **8%** van alle bedrijven in Nederland.

Binnenstad als werklocatie

De binnenstad is een belangr jke vestigingslocatie voor bedr jven en daarmee een belangrijke werkgever. In de grote binnensteden is gemiddeld 14,1% van alle bedr jven uit de gemeente gevestigd in de binnenstad. In middelgrote binnensteden is dit 12,8% van alle gevestigde bedrijven. Het gemiddelde aantal bedrijven per hectare is met name hoog in grote binnensteden.

Dichtheid bedrijven (aantal bedrijven per hectare)

Gemiddelde grote binnenstad	Gemiddelde gemeente grote binnenstad	Gemiddelde middelgrote binnenstad	Gemiddelde gemeente middelgrote binnenstad	Nederland
24,9	2,7	9,1	1,7	0,5

De binnenstad vormt met name een belangr jke vestigingslocatie voor horeca en detailhandel.

Aandeel bedrijven per sector gevestigd in en buiten de binnenstad

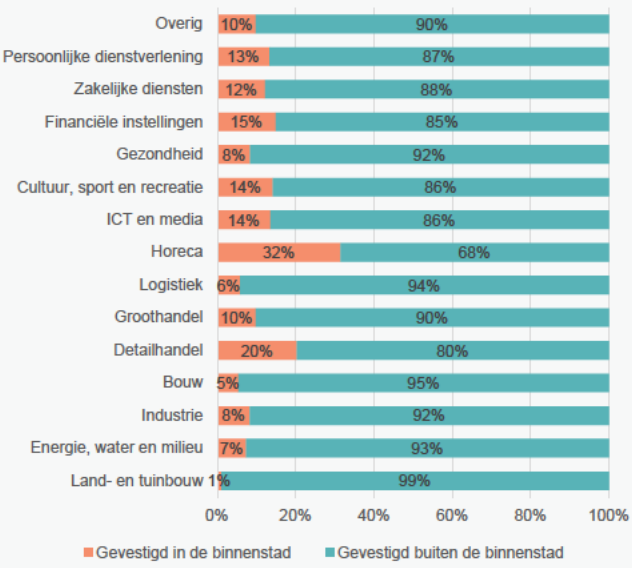

1.428.000 banen in de detailhandel en horeca, waarvan een groot gedeelte aanwezig is in de binnenstad

Binnenstad als banenmonitor

In Nederland is 8,6% van de banen verbonden aan de detailhandel (931.000 banen). 4,6% van de banen in Nederland is verbonden aan de horeca (497.000 banen). Naast de detailhandel en horeca is de binnenstad ook een belangr jke banenmonitor voor andere sectoren.

39% van publieksgerichte functies in de gemeenten van de 100 grootste binnensteden is aanwezig in de binnenstad

Binnenstad als locatie voor verblijf en vertier

De binnenstad vormt dé vestigingslocatie voor veel publieks-gerichte functies, waaronder cultuur en leisure. Deze functies zijn van belang voor de aantrekking van bezoekers, zowel bezoekers uit de gemeente als daarbuiten. De publieks-gerichte functies leveren een belangr jke bijdrage aan de levendigheid in de binnenstad.

Aandeel publieksgerichte functies gevestigd in de binnenstad t.o.v. totale gemeente

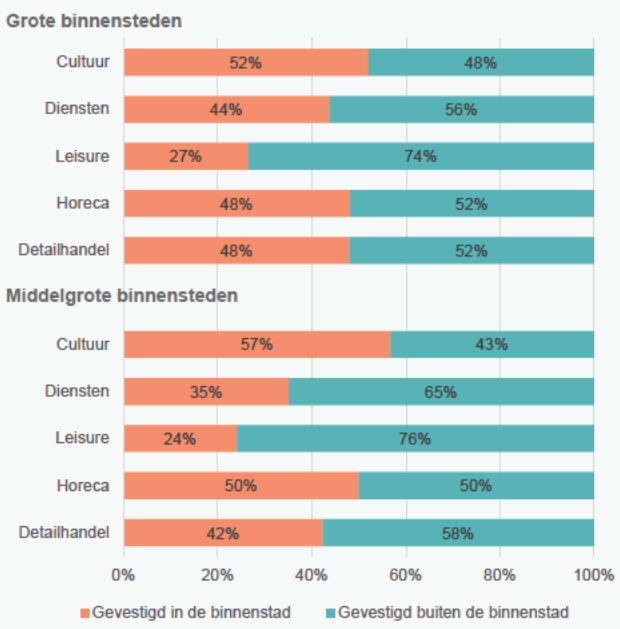

36% van alle Rijksmonumenten in Nederland is aanwezig in de 100 grootste binnensteden

Binnenstad met kwaliteit

De rijke historie van de Nederlandse binnensteden is terug te zien in het aantal Rijksmonumenten dat aanwezig is in de binnenstad. Gemiddeld zijn er 1,49 Rijksmonumenten aanwezig per hectare, deze zijn van onschatbare waarde voor de binnenstad.

Aantal Rijksmonumenten per hectare in de binnenstad

Gemiddelde grote binnenstad	Gemiddelde middelgrote binnenstad	Gemiddelde binnenstad totaal	Nederland
3,45	0,88	1,49	0,015

Grote binnensteden: steden met meer dan 550 publieksgerichte functies (detailhandel, leisure en dienstverlening)
Middelgrote binnensteden: steden tussen de 200 - 550 publieksgerichte functies